

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

listopad 2018

VÝSTAVY BETLÉMŮ V MUZEU *Výstava Jihočeské betlémy*

Odborné oddělení Muzea Jindřichohradecka se cíleně již více jak dvacet let zabývá dokumentací a sběrem betlémů z celých jižních Čech. Za tuto dobu se podařilo získat do muzejní sbírky téměř sto historických i současných betlémů vytvořených v oblasti jižních Čech. Muzeu se dlouhodobě daří oslovovat současné jihočeské amatérské i profesionální tvůrce a získávat od nich jejich díla jak darem, tak i koupí a každoročně systematicky doplňovat ojedinělou sbírkovou kolekci, svého druhu největší na světě.

Ve sbírce se nacházejí díla vytvořená ze dřeva od Jiřího Netíka, Jiřího Bürgerera, Romana Galeka a dalších. Dále jsou to v hojně míře betlémy keramické. Ty pocházejí z rukou Olgy Špačkové, Martina Rabocha nebo Milana Karpiana. V neposlední řadě jsou do fondu betlémů zařazována také díla z ostatních materiálů. Do této kategorie patří betlémy malované na skle Marie Flaškové, kožené betlémy Věry Mazané nebo nitěné od Ludmily Dominové. Raritami jsou minibetlémky ze šustí umístěné ve skořápce vlašského nebo lískového ořechu, v makovici nebo v miniaturních lahvičkách. Muzejní betlémy jsou pravidelně prezentovány nejenom ve výstavních prostorách muzea, ale i po celé České republice a také v zahraničí. K nejprestižnější patří

účast na dvou mezinárodních výstavách betlémů v jihuitalském Giffoni Valle Piana a v jihofrancouzském Theoule sur Mer. Jihočeské betlémy jsou propagovány i na řadě doprovodných akcí, jako jsou například pravidelné mezinárodní konference „Betlémy stále živé“, mezinárodní soutěž tvůrců betlémů „Nožik Tomáše Krůzy“ a také autorské výstavy betlémů z cyklu „Vánoce u sv. Jána“. Vzhledem k tomu, že pouze malá část jihočeských betlémů je k vidění ve stálé muzejní expozici, byla pro letošní rok připravena velká výstava jihočeských betlémů z muzejních depozitářů.

Výstava Jihočeské betlémy bude zahájena 15. listopadu ve Výstavní síni "V jezuitském semináři" na Balbínově náměstí v 16.00 hodin a představí výběr z bohaté kolekce historických i současných děl jihočeských tvůrců ze sbírky Muzea Jindřichohradecka.

Výstava Nožík Tomáše Krýzy popáté

Osmičkový rok je v jindřichohradeckém muzeu vždy ve znamení tvůrce největšího lidového betlému na světě Tomáše Krýzy (1838–1918). Již od roku 1998 je při příležitosti těchto významných výročí pořádána v pětiletých intervalech Mezinárodní soutěžní výstava betlémů Nožík Tomáše Krýzy. V letošním roce se koná již pátý ročník této významné betlémářské výstavy. Předcházející čtyři ročníky, které se uskutečnily v letech 1998, 2003, 2008 a 2013, byly obelány velkým počtem soutěžních prací z domova i zahraničí, takže bylo jasné, že ani pátý ročník nebude výjimkou. V letošním roce se na výstavu přihlásilo více jak padesát autorů z celé České republiky, Slovenska a Itálie, kteří představí téměř sedmdesátku betlémů nejenom ze dřeva, ale také z řady dalších tradičních i méně obvyklých materiálů. Na slavnostní vernisáži výstavy, která se uskuteční v sobotu 24. listopadu ve 14.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele, obdrží vítězové soutěže z rukou prezidentky celostátního sdružení betlémářů ČSPB Silvie Duškové stejně jako v předešlých letech symbolický zlatý, stříbrný a bronzový „Nožík Tomáše Krýzy“, který je uměleckou replikou skutečného řezbářského nože Tomáše Krýzy. Bude pokřtěn i výstavní katalog se všemi vystavenými díly. Výstavu bude možné navštívit až do 6. ledna 2019. Mezinárodní soutěž betlémářů doprovodí ještě třetí ročník mezinárodní odborné konference Betlémy stále živé III, která se koná v konferenčním sále muzea ve Štítné ulici od 29. do 30. listopadu 2018. Konferenci pořádá Muzeum Jindřichohradecka ve spolupráci s Českým sdružením přátel betlémů za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky a pod záštitou Světové federace betlémářů UN-FOE-PRAE se sídlem v Římě. Přednášející z Itálie, Holandska a celé České republiky se budou zabývat především významnými historickými i současnými betlémy a jejich tvůrci, restaurováním betlémů a sběrem betlémů. Konference je přístupná i pro zájemce z řad veřejnosti.

Alexandra Zvonařová

O JINOHRAČKÁCH SE PANSKOU ULICÍ ROZLETÍ ANDĚLÉ SOCHAŘE MICHALA TRPÁKA

Na dvě desítky andělů se budou celý Advent vznášet nad Panskou ulicí v Jindřichově Hradci. Sochy podle návrhu českobudějovického sochaře Michala Trpáka opět vzniknou technikou 3D tisku z plastového recyklátu. Okřídlení poslové nebes tentokrát dostanou podobu muže, ženy a dítěte a zdobit nejfrekventovanější hradeckou třídu budou až do Tří králů.

Třetí ročník festivalu betlémů Jindřichohradecké JINoHRÁtky aneb Dejte děti do jeslí, který se uskuteční o prvním adventním víkendu 1. a 2. prosince 2018, znovu přivítá řadu řezbářů a betlémářů z celé ČR i Slovenska. Tentokrát Muzeum Jindřichohradecka připravilo pro zájemce také řezbářský workshop. Jindřichohradecký řezbář Roman Galek bude na náměstí Míru dotvářet další dřevěnou sochu do betlému v životní velikosti. Jeho sochy z předchozích ročníků festivalu také budou od letoška zdobit náměstí Míru každé Vánoce a vystřídají původní slamený betlém pod vánočním stromem.

Děti ze sboru Nova Domus z 1. ZŠ pod vedením sbormistra Ivany Písařové doladí sváteční atmosféru svým Vánočním příběhem v kostele sv. Jana Křtitele. Chybět nebude ani již tradiční festivalová hra s razítky napříč celým centrem města, muzei a galeriemi. Festival Jindřichohradecké JINoHRÁtky, který odkazuje na dlouhou tradici betlémářství ve městě, pořádá Muzeum Jindřichohradecka ve spolupráci s městem Jindřichův Hradec. Podrobnosti naleznou zájemci na stránkách muzea na www.mjh.cz a na zvláštních plakátech.

Marie Hazuková

DOKUMENTY JINDŘICHOHRADECKÝCH LÉKÁREN

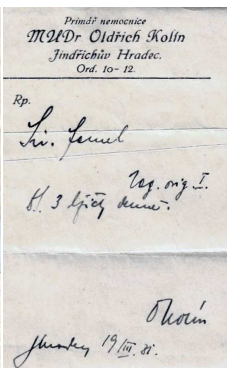
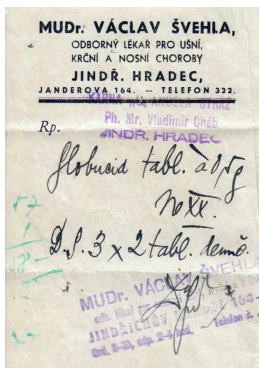
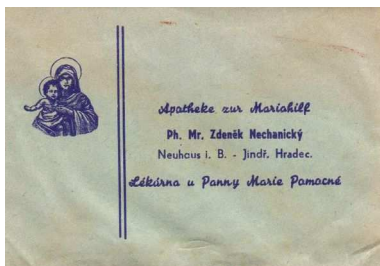

Návštěvníci Muzea Jindřichohradecka několik let obdivují jedinečnou expozici někdejší lékárny U Panny Marie Pomocné, v níž je upoutá především originální nábytkové vybavení s malovanými zásuvkami. Lékárna sídlila na dnešním náměstí Míru č. 164/I a po lékárníku Freyovi, jenž zmíněný nábytek před více než dvěma sty lety pořídil, se v ní vystřídala řada dalších majitelů, naposled lékárnu soukromě provozoval Zdeněk Nechanický.

Muzeum ale dokumentuje i činnost další jindřichohradecké lékárny U anděla strážce, která stála na protější straně náměstí v domě vedle radnice. Ta patřila Františku Röschovi a pak jeho synu Vilémovi, který se do historie Jindřichova Hradce zapsal jako poslední předválečný starosta města, po jehož zatčení v září 1939 vedl lékárnu Walter Polt, po osvobození v roce 1945 pak Vladimír Cháb.

V poslední době muzeum získalo do svých sbírek řadu zajímavých dokladů týkajících se činnosti obou lékáren. Kolekci dokumentů tvoří především malé obálky s vytištěnými názvy obou firem, do nichž byly vkládány recepty, a nálepky na některé lékárenské zboží.

Pozoruhodné jsou zejména dochované recepty na léky, které si obyvatelé města kupovali v některé z jmenovaných lékáren. Předepisovali je jindřichohradečtí praktičtí lékaři jako Jan Jurenka, Čestmír Emmer, Karel Zimmer, Jaromír Šablík, dále odborní lékaři jako Jaroslav Hrb, gynekolog a porodník, či Václav Švehla, otorinolaryngolog, ale i primáři jindřichohradecké nemocnice Oldřich Kolín a Bohuslav Sutnar. Mezi lékaři, jejichž recepty skončily v jindřichohradeckých lékárnách, jsou i odborníci z jiných měst jako R. Knobloch, primář a přednosta očního oddělení nemocnice

v Jihlavě či Eduard Klauber, oční specialista v Českých Budějovicích, lékař, k němuž odjela Ema Destinová v lednu 1930.

Dochované dokumenty pocházejí převážně ze 30. a 40. let 20. století.

František Fürbach

Z p r á v y

Expozice v jezuitském semináři - otevřeno denně mimo pondělí od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je uzavřena. **Výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele** je pro veřejnost uzavřen.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost po celý rok v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

* * *

Setkání Spolku přátel starého Jindřichova Hradce proběhne **v pondělí 12. listopadu od 19.00 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ul. Na programu je **BESEDA S MGR. ADAMEM DOBEŠEM, PH.D.**, na téma **JEHO KNIHY O BISKUPU VOJTĚCHU LIDMANSKÉM**. Vstup volný.

Ve čtvrtek 15. listopadu se koná od 16.00 hodin ve výstavní síni "V jezuitském semináři" vernisáž výstavy **JIHOČESKÉ BETLÉMY** ze sbírky Muzea Jindřichohradecka. Na vernisáži výstavy největší sbírky betlémů z našeho regionu vystoupí pěvecký sbor Nova Domus. Výstava potrvá do 6. ledna 2019.

Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zve na **V. ročník mezinárodní soutěžní výstavy betlémů NOŽÍK TOMÁŠE KRÝZY**. Vernisáž se koná **v sobotu 24. listopadu od 14.00 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Na vernisáži vystoupí Štěpán Štrupl - varhany a pěvecký sbor Smetana. Výstava potrvá do 6. ledna 2019.

Vědecká mezinárodní betlemářská konference BETLÉMY STÁLE ŽIVÉ III. se koná **ve čtvrtek a v pátek 29. a 30. listopadu** v konferenčním sálu muzea ve Štítného ulici. **Zahájení 29. listopadu v 10.00 hodin.** Veřejnost je na přednáškách vítána.

Klub historie letectví Jindřichův Hradec a **muzeum** pořádají přednášku Mgr. Vladislava Buriana **ČESKOSLOVENŠTÍ LETCI NA BOJIŠTÍCH 2. SVĚTOVÉ VÁLKY** u příležitosti 100. výročí vzniku Československa a československého letectva. V konferenčním sálu muzea ve Štítného ul. **v pátek 30. listopadu 2018 od 18.00 hodin.** Vstup volný.

V konferenčním sále muzea ve Štítného ulici je umístěna výstava **PRVNÍ REPUBLIKA** dokumentující život v Jindřichově Hradci na stránkách týdeníku Ohlas od Nežárky. Výstava stavebnice Lego s názvem **SVĚT KOSTIČEK** je v sálu "Ve Svatojánské" ve Štítného ulici. Tato výstava je vhodná pro rodiče s dětmi, které si mohou v herním koutku z legových kostiček stavět podle své fantazie. Obě výstavy potrvají do 6. ledna 2019.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

Ročník XXVII. 11/2018

Registrační značka: MK ČR 11673

www.mjh.cz

Jindřichův Hradec, 377 01

E-mail: muzeum@mjh.cz

Balbínovo náměstí 19/I,

384 363 661 (pracovny),